

**SCHITA PENTU GHID DE MONITORIZARE A DREPTURILOR
OMULUI SI A INGRIJIRII SANATATII GENERALE IN INSTITUTII DE
SANATE MENTALA SI DE INGRIJIRE SOCIALA**

VERSIUNEA SCHITEI 1.0

Copyright © 2008 jointly held between Institute of Psychiatry, King's College London; Mental Disability Advocacy Center, Hungary; National Institute for Health and Welfare, Finland; Ludwig Boltzmann Institute, Austria; University of Verona; and World Health Organization.

1. Introducere

Scopul ghidului

Scopul acestui ghid este de a furniza o metoda de monitorizare a drepturilor omului in sanatatea mentala si in institutiile de ingrijire sociala. Aceste institutii pot fi numite in diferite feluri ca de exemplu, spitale psihiatrice(sau neuropsihiatrice),departamente de psihiatrie din spitalele generale, institutii de ingrijire sociala, centre de reabilitare, centre de zi si proiecte comunitare precum si centre de maxima siguranta.

Acest ghid este astfel facut incat sa fie utilizat de grupuri care fac monitorizare independenta a drepturilor omului , inclusiv sisteme de inspectorate nationale stabilite sub patronajul Protocolului Optional a Conventiei ONU Impotriva Torturii, sau, organizatii non guvernamentale independente.

Realizarea acestui ghid s-a bazat pe Conventia asupra Drepturilor persoanelor cu Disabilitati a ONU (CRPD). Trebuie spus de la inceput ca CRPD promoveaza drepturile de a trai si a primi servicii in comunitate(vezi art. 19 CRPD). Toate tarile care au ratificat CRPD sunt obligate sa ia masuri pentru a se asigura ca asa stau lucrurile. Interimar, precum si in tari unde nu s-a ratificat CRPD, acest ghid va asigura indrumarea, pentru a vedea gradul in care sunt violate drepturile omului in institutii, precum si o modalitate de a le monitoriza. Acest Ghid poate fi utilizat in institutii mai mici, ca cele comunitare, unde drepturile omului ar putea fi violate.

Acest Ghid a fost realizat de Proiectul ITHACA(Evaluarea Ingrijirii si a drepturilor omului in institutii de tratament si ingrijire) si de Departamentul de Sanatate Mentala si Abuzului de Substante a OMS cu sediul la Geneva.

Cine sunt persoanele cu disabilitati?

ONU estimeaza ca, in toata lumea , sunt 650 milioane de persoane care au disabilitati. In ciuda numarului mare de persoane preocupate, persoanele cu dizabilitati ale sanatatii mentale si intelectuale cel mai adesea raman marginalizate si drepturile lor sunt frecvent violate. Persoanele cu dizabilitati scoase din societate ca rezultat al internarii in institutii de sanatate mentala (precum spitalele psihiatrice) sau in institutii de ingrijire(azile) sunt extrem de vulnerabile la neglijenta si abuz.

Ce sunt drepturile omului?

Prin "drepturile omului" intelegem drepturi care sunt stabilite in legi internationale(de ex. Legamantul de drepturi civile si politice) sau legi nationale(de ex.Constitutia sau alte legi specifice). Scopul acestui ghid este de a a asigura inspectoratelor independente un

model de ghid pentru a monitoriza conditiile in astfel de institutii, pentru a preveni incalcari ale drepturilor omului.

Sumarul Ghidului

Tabelul de mai jos arata principalele titluri sub care va fi colectata informatia de catre Ghid. Versiunea finala a Ghidului este asteptata sa fie realizata pana in Iunie 2010.

Schema pentru Monitorizarea Drepturilor Omului in Institutii de Sanatate Mentala si Ingrijire Sociala

Partea 1. Descrierea monitorizarii
Partea 2. Detaliile institutiei

Partea 3. Conditiiile standard de locuit
Partea 4. Internarea non voluntara si procedurile de revizuire. (NB. Aceasta sectie s-ar putea sa nu fie relevanta pentru toate institutiile)
Partea 5. Locuitul independent si incluziunea in comunitate
Partea 6. Participarea la viata culturala, recreere, timp liber si sport
Partea 7. Participarea la viata politica si publica
Partea 8. Educatie, training, munca si angajare in munca
Partea 9. Libertatea de religie
Partea 10. Corespondenta si vizitatori
Partea 11. Familie si dreptul familiei
Partea 12. Libertatea de expresie si de opinie, si accesul la informatie
Partea 13. Libertatea fata de tortura, rele tratamente, abuz si neglijenta
Partea 14. Consimtamant la tratament
Partea 15. Contentie si izolare
Partea 16. Abilitare si reabilitare
Partea 17. Acces la ingrijirea sanatatii generale
Partea 18. Acces la psihiatrii
Partea 19. Acces la practicienii generalisti/ medici de familie
Partea 20. Acces la nurse
Partea 21. Acces la terapii psihologice
Partea 22. Dosarele medicale
Partea 23. Preventia
Partea 24. Medicatia
Partea 25. Evaluarea la internare
Partea 26. Diagnostic
Partea 27. ECT
Partea 28. Stilul de viata
Partea 29.) Autonomia (implicarea beneficiarului in dezvoltarea planului sau de ingrijire)
Partea 30. Consimtamantul de participare la studii de cercetare

